

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 167/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Lawyer Partners, a. s., Prievozská 37, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2010 a jeho uznesením zo 17. januára 2013 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 190/2013 a jeho uznesením zo 16. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Lawyer Partners, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Lawyer Partners, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 157/2010 a jeho uznesením zo 17. januára 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 190/2013 a jeho uznesením zo 16. júla 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne účastníčkou konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 5 C 157/2010, pričom jej žaloba smeruje proti Slovenskej republike (ďalej len „žalovaná“), v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. V označenom konaní sa sťažovateľka domáha určenia, že žalovaná je zodpovedná za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Košice I, ako aj zaplata náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu vo výške 15 485 314,25 €.

Okresný súd uložil sťažovateľke uznesením č. k. 5 C 157/2010-162 z 31. mája 2012 povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v zmysle § 141a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) vo výške 774 265,71 € do 60 dní od nadobudnutia právoplatnosti uvedeného uznesenia.

Napadnutým uznesením okresného súdu bolo konanie o žalobe sťažovateľky zastavené z dôvodu nesplnenia povinnosti zložiť preddavok na trovy konania. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, dôvody, pre ktoré bolo napadnuté uznesenie okresného súdu vydané, nemali podľa nej existovať, a takéto rozhodnutie navyše obmedzuje jej základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie.

Napadnutým uznesením krajského súdu bolo uznesenie okresného súdu potvrdené ako vecne správne.

Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenie okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu z ústavného hľadiska neobstoja, pretože sú v rozpore s § 141a ods. 1 a 2 OSP, ďalej so zámerom zákonodarcu v súvislosti s uvedeným ustanovením, taktiež s § 4 ods. 1 písm. k) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) a napokon aj so zásadou rovnosti účastníkov konania. Výroky v napadnutom uznesení okresného súdu a v napadnutom uznesení krajského súdu sú podľa sťažovateľky založené na nesprávnom právnom posúdení veci, keďže okresný súd aj krajský súd na zistený skutkový stav aplikovali síce správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretovali.

Podľa sťažovateľky interpretácia § 141a ods. 1 OSP založená na premise, že súd je vždy povinný uložiť navrhovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, ak to navrhne odporca a ak je v konaní uplatňované právo na zaplatenie peňažnej sumy, pričom u navrhovateľa nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu, je nesprávna.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného argumentuje tým, že *«Pri rozhodovaní súdu o návrhu odporcu na zloženie preddavku na trovy konania nie je totižto právne bezvýznamné, kto je odporcom. Ak je odporcom subjekt, ktorého majetkové pomery ako*

dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní..., je vylúčené, aby a) bola navrhovateľovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania; b) súd pre nesplnenie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania konanie zastavil. Bráni tomu ústavne súladná interpretácia ust. § 141a OSP.

Podľa ust. § 141a ods. 1 veta štvrtá OSP cit.: „Ak navrhovateľ preddavok na trovy konania v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku na trovy konania zastaví.“ Platí teda, že súd môže pre nezloženie preddavku na trovy konania konanie zastaviť len vtedy, ak kumulatívne nastanú nasledovné právne skutočnosti:

- navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;*
- odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil.*

Právne nie je možné, aby súd pre nezloženie preddavku na trovy konania konanie zastavil vtedy, ak:

- navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;*
- odporca, ktorý nemá povinnosť zložiť preddavok, ho nezložil;*

a ani v prípade, že

- navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;*
- odporca, ktorý nemá povinnosť zložiť preddavok, ho zložil.*

Právna úprava reflektuje vôľu zákonodarcu zachovávať zásady spravodlivého súdneho konania aj v prípade rozhodovania súdu o návrhu odporcu podaného podľa ust. § 141a OSP. Bolo by totižto porušením zásady rovnosti účastníkov konania, ak by súd legálne mohol na návrh vecne oslobodenej žalovanej strany, ktorá má evidentný záujem na tom, aby konanie pred súdom neprebiehala, disproportionalne zaťažiť žalobcu povinnosťou uhradiť bez existencie racionálneho dôvodu vysokú finančnú sumu a previazať splnenie tejto povinnosti s udelením sankcie v podobe zastavenia konania. Obiter dictum, ak by žalovaný, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní (v okolnosti daného prípadu Slovenská republika) mohol svojím úkonom vytvoriť iracionálnu prekážku, ktorá by spôsobila zastavenie konania (t. j. podať bez odôvodnenia návrh na zloženie preddavku na trovy konania), a súd by o takom návrhu rozhodol uložením povinnosti preddavok zložiť, došlo by

k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu, osobitne práva na prístup k súdu, ktoré je jeho imanentnou súčasťou.

Súd môže uložiť žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania podľa ust. § 141a ods. 1 OSP len vtedy, ak o takejto povinnosti rozhoduje na návrh žalovaného, ktorý má, resp. v prípade pozitívneho rozhodnutia bude mať, povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v rovnakej výške ako žalobca. V prípade, ak návrh na zloženie preddavku podal žalovaný, ktorý nemá povinnosť, resp. v prípade pozitívneho rozhodnutia súdu nebude mať povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v rovnakej výške ako žalobca, pretože jeho majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní, musí súd takýto návrh zamietnuť a to s poukazom na ústavne súladnú interpretáciu ust. § 141a ods. 1 OSP.

Uloženie povinnosti žalobcovi zložiť preddavok na trovy konania tam, kde je žalovaný od takejto povinnosti vecne oslobodený, postráda akýkoľvek zmysel, pretože aj keď žalobca zaťažený povinnosťou preddavok nezloží, konanie nemožno zastaviť.».

Sťažovateľka ďalej upozorňuje na to, že okresný súd v bližšie nekonkretizovaných konaniach, ako aj Okresný súd Dolný Kubín (v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 53/2012) si túto jej argumentáciu osvojili v skutkovo a právne podobných konaniach, v ktorých vystupujú tí istí účastníci a kde sa rozhodovalo o totožných návrhoch žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania. V týchto prípadoch ale podľa sťažovateľky bol návrh žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania zamietnutý.

Sťažovateľka taktiež zdôrazňuje, že je v konaní vecne oslobodená od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie od súdnych poplatkov sa vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Tam, kde zákon presne ustanoví, že navrhovateľ je oslobodený od súdneho poplatku v konaní, v ktorom sa domáha náhrady škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, je „bizarné“, aby mu zároveň ustanovil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania bez toho, aby takúto povinnosť mala aj žalovaná.

Sťažovateľka ďalej namieta, že okresný súd aj krajský súd ignorovali formálnu podmienku § 141a ods. 1 OSP, podľa ktorej možno rozhodovať o uložení povinnosti zložiť preddavok len vtedy, ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy prevyšujúcej 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ako aj pravidlo obsiahnuté v § 141a ods. 2 OSP, podľa ktorého výška preddavku je 5 % z peňažnej sumy uplatňovanej navrhovateľom, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. V posudzovaných prípadoch je vzhľadom na postúpenie časti uplatneného nároku na tretiu osobu zjavné, že sťažovateľkou uplatňovaná istina neprevyšuje 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu a požadovaná suma preddavku prevyšuje 5 % uplatňovanej istiny. Sťažovateľka navyše poukazuje na skutočnosť, že o návrhu na zmenu v účastníkoch konania (návrh na pristúpenie účastníka, ktorému bola postúpená časť uplatneného nároku do konania) nebolo rozhodnuté.

Napokon sťažovateľka zdôrazňuje, že návrh žalovanej neobsahoval žiadne odôvodnenie účelu, na ktorý by mal byť zložený preddavok použitý. Okresný súd ani krajský súd sa účelnosťou a dôvodmi vôbec nezaoberal. Pritom je zrejmé, že zloženie tak enormne vysokej sumy nemôže slúžiť racionálnemu cieľu. V tomto type konania objektívne nemôžu vzniknúť také trovy, ktoré by mali byť kryté tak vysokou sumou preddavku (a to aj vzhľadom na to, že žalovaná nebola v konaní zastúpená advokátom). Účel návrhu je preto podľa sťažovateľky viac než zrejmý; ide o to, aby bola postavená do bezvýchodiskovej situácie tak, aby rezignovala na uplatňovanie svojich legitímnych práv a prestala žiadať od žalovanej náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

V súvislosti s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu sťažovateľka poukazuje na vec vedenú pod sp. zn. I. ÚS 112/2012, v rámci ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že Okresný súd Poprad mu svojím uznesením uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 792 850 €. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 7. marca 2012 prijal sťažnosť na ďalšie konanie, zároveň odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia Okresného súdu Poprad a neskôr „*nálezom I. ÚS 112/2012-30 rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo*

na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru... bolo porušené postupom a uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, t. j. vydaním uznesenia o povinnosti zložiť preddavok na trovy súdneho konania...“.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu, zruší napadnuté uznesenie okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie. Požaduje tiež priznanie finančného zadost'učinenia v sume 500 €, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľky, podľa ktorej napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu došlo ústavne nekonformnou aplikáciou § 141a ods. 1 OSP k neprípustnému zásahu do jej základného práva na súdnu ochranu, a to konkrétne do jej práva na prístup k súdu. V zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľovi, u ktorého nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 v celom rozsahu a ktorý uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy prevyšujúcej 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, súd na návrh odporcu uloží, aby v lehote nie dlhšej ako 60 dní zložil preddavok na trovy konania. Na zloženie preddavku podľa prvej vety vyzve súd súčasne s uložením povinnosti navrhovateľovi v rovnakej lehote aj odporcu. Povinnosť zložiť preddavok na trovy konania nemá účastník, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní. Ak navrhovateľ preddavok na trovy konania v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku na trovy konania zastaví.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu

Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv sťažovateľky uznesením okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení

sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

V danom prípade námietky sťažovateľky v podobe odvolania smerujúceho proti napadnutému uzneseniu okresného súdu boli v rámci riadneho inštančného postupu predmetom rozhodovania krajského súdu v konaní o podanom odvolaní. Preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu ústavným súdom by bolo v rozpore s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy, lebo jeho preskúmanie na základe podaného odvolania patrí do právomoci krajského súdu. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Z listín tvoriacich prílohu sťažnosti, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, je zrejmé, že krajský súd napadnutým uznesením potvrdil ako vecne správne uznesenie okresného súdu, ktorým bolo konanie zastavené z dôvodu, že sťažovateľka nezložila preddavok na trovy konania. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu a poukazujúc na znenie § 141a OSP uviedol, že toto ustanovenie upravuje zákonné podmienky, za ktorých je súd povinný uložiť povinnosť (a nie možnosť) zložiť preddavok na trovy konania.

V konečnom dôsledku to podľa názoru sťažovateľky znamená, že všeobecné súdy odmietli poskytnúť ochranu jej základnému právu na súdnu ochranu. Aj samotná sťažovateľka v sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a napadnutému uzneseniu krajského súdu uvádza, že postup uvedených súdov mal za účel dosiahnuť, aby sťažovateľka rezignovala na uplatňovanie svojich legitímnych práv, a aj tým jej všeobecné súdy odňali možnosť konať pred súdom.

V tejto súvislosti ústavný súd opätovne (napr. III. ÚS 342/2013) poukazuje na záver, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky konania netrpí.

Ústavný súd taktiež poukazuje na svoju rozhodovaciu činnosť (napr. II. ÚS 433/2013, IV. ÚS 112/2013), podľa ktorej na rozdiel od uznesenia o povinnosti zložiť preddavok v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP proti uzneseniu o zastavení konania je prípustné odvolanie a vo vzťahu proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu prichádza do úvahy aj podanie dovolania, a to s prihliadnutím na dôvod uvedený § 237 písm. f) OSP. V rámci dovolacieho konania by sťažovateľka mala možnosť uplatňovať všetky tie zásadné námietky, ktoré sú obsahom sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 237 písm. f) OSP. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

Sťažovateľka však v danej veci v sťažnosti neuvádza, či dovolanie v tejto veci podala, pričom nič neindikuje, že by uvedený právny prostriedok nápravy sťažovateľka využila. Vzhľadom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že sťažovateľka nevyčerpala mimoriadny opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej práv účinne poskytoval a na ktorého použitie bola oprávnená v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, čo zakladá neprípustnosť jej sťažnosti. Sťažovateľka ani len netvrdí (a tým menej preukazuje), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Zo strany ústavného súdu preto neprichádza do úvahy ani prípadný postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

Nad rámec uvedeného považoval ústavný súd za potrebné vyjadriť sa k námietke nekonzistentnosti jeho rozhodovacej činnosti v obdobných či rovnakých prípadoch, pričom podľa sťažovateľky s prihliadnutím na nález sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 sa ústavný súd v podobnej veci iného sťažovateľa sťažnosťou meritórne zaoberal, sťažnosť prijal na ďalšie konanie, odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia, a dokonca konštatoval porušenie základných práv sťažovateľa. V súvislosti s uvedeným ústavný súd síce dáva za pravdu sťažovateľke, že v obdobnej právnej veci nálezom sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 vyslovil porušenie práv podľa ústavy a dohovoru, ku ktorým malo dôjsť uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, ktorým bola účastníkovi konania uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, avšak zároveň dodáva, že s prihliadnutím na ďalšiu rozhodovaciu činnosť ústavného súdu išlo o ojedinelý (menšinový) názor jedného zo senátov ústavného súdu, ktorého ojedinelosť preukazujú aj ďalšie uznesenia toho istého senátu (I. ÚS), ktorý v obdobných veciach (nie vo veci sťažovateľky, pozn.), napr. uzneseniami sp. zn. I. ÚS 440/2012 z 3. októbra 2012, sp. zn. I. ÚS 1782/2013 z 27. marca 2013 a sp. zn. I. ÚS 78/2014 z 5. marca 2014 (teda po vydaní nálezu sp. zn. I. ÚS 112/2012) sťažnosť meritórne neposudzoval, ale ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

(rovnako napr. II. ÚS 396/2013, II. ÚS 141/2013, III. ÚS 42/2013, III. ÚS 478/2013, IV. ÚS 110/2013).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2014